

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

Ο ΙΟΥΔΑΣ

(Ο εξαγριωμένος του προδότη του Χριστού).

δογμάτων, παλιών και νέων, μας πληροφορεί ότι η απόφαση των κατοίκων του Ταμπός δεν είχε φανώσει μελοδραματικό, και ούτε καν περί κωνοστασιας πρόκειται.

Πρώτησι σε πολλούς τόπους της Ανατολικής Εφρώτης, ο 'Ισχαριώτης είχε αντίκρισμα άδελφής λαοφιλίας από μη χριστιανική αίρεση που πιστεύει ότι η προδοσία του 'Ιουδα ήταν αναγκαστική ή σωτηρία της ανθρωπότητας... Η ιστορία του 'Ιουδα άδελφ' ακόμα και στο Παρίσι κατά τα μέσα του περασμένου αιώνα. Ένας παπας της Παπαςίας των Παρθών — της μεσοανατολικής εκκλησίας που την αντιπροσώπευε ο Βίστοφ Ούγκο από διάσημο μηδιστορικό του — ένας παπας λοιπόν, ο οποίος — όπως οι κάτοικοι του Ταμπός, είχε έπισης χάσει το εννοιακό, αλλά όχι σε βαθμό που να το αντίληψη ή άρραματός όζιλοσ — ένοιωσε μια μέρα απροστά στο έγκλημα της 'Ασπαρθών και της απήρθε την ακολούθη προσφώνησι ... λατινιστί :

«Υπερβία Θεοτότε, η ψυχή μου βασανίζεται από σκληρή αμφοβία : Είνε γραμμένο στα βιβλία κείμενα ότι ο 'Ιουδας, που έπροδωσε τον Υιό σου στη σκηνή των 'Αγιοφώνων, βρίσκεται τώρα στην Κόλαση. Αλλά νομίζω, ότι η αιώνια καταδίκη του είχε άδικη γιατί αν ο 'Ιουδας δεν είχε προδώσει το Διδάσκαλο, η ανθρωπότητα δεν θα έπαιρνε από την προσηγορική αμάρτια. Χωρίς τον 'Ιουδα, ο θεός Διδάσκαλος δεν θα πέθανε επάνω στο Σταυρό... Αναμνήσεις του έγκλημα του 'Ιουδα είναι φοβερό. Αλλά δεν πρέπει τίνα να λογαριασθώ και τα προσηγορική αποτίμησιμά του : Εγώ, δεν μπορώ να μην ήνωσασθώ τον έννοια των αυτόν του μεγαλειώσεως της 'Ανθρωπότητας αγαθού... 'Ιουδ λοιπόν γιατί, ο 'Υπερβία Παρθόνος, φλεγμα από την επιθυμία να μάθο αν οι θεοί δεν απαντούν και αν ο διασπάζ 'Ιουδας έσχηματίζη...»

Στη θεολογική έστραση που βρίσκεται κενή τη στιγμή ο λαϊκός παπας έπίστεψε ότι η Παναρία είχε κοινότητα με κεφάλι της κατακατωθής κ' έπαρέθεσε ότι ο Οράνιος Παπάς είχε όφρατα άμάρτια στον 'Ισχαριώτη...

Ο έρωτισμός άνεκείνησε την καλή είδηση στους μιστούς της έννοιας, και πολλοί άρχισαν να λατρεύουν τον 'Ιουδα ως άγιο. Βοήθησαν μάλιστα και άρρηκτά να λογαριασθούν εικονισματα «'Ιουδα του συγχωρηθέντος» — όπως τα έλεγαν.

Πολλοί μπορεί να μας βεβαιώση, ότι οι κάτοικοι του Ταμπός δεν θα βρουν μαριάζα και σε άλλες χώρες : Η θεολογική αίρεσις έχουν αυτό το παρθεύση : όσο άρρηκότερες είναι, τόσο περισσότερο απλώνονται και πάλιν. Μήπως ο Τραπισιός, ο Μορμονισμός, ή Μετεμφύσησις, ή διασπάζ της ψυχής από τον άφάλο της κοιλιάς (1), ή περιλάλησις της ανθρωπότης ψυχής από τον ένα πλανήτη στον άλλο και τόσες άλλες λόξες δεν βρουν και ίδες ανθρωπότης έτοιμους να τις πιστεύουν ως αλήθειες άδιαμφισβήτητες ; Γιατί λοιπόν να μην παραδεχθώμε, ότι και ο 'Ιουδας εδ διεθείς και δόλοσ, εδ παράνομοσ, όπως ούκ ήθελεθή συνένεσι, ο αποφορικός μαθητής του Θεωφωστού, (τόν όποιον οι δικαί μας άπογραφάρι παριστάνουν σαν λήσταρχο, με άρτενισια γένεια και βλοσυρά βλέματα, να εφίγγη στο στήθος του το 'Εβραϊκό του πογγί, γεμάτο από τ' άργύρια της

προδοσίας), γιατί λοιπόν να μην πιστεύουμε ότι θα γίνει ο άγιος... της πόδας, και θα του χριστούν νεοί και θα του γίνουν εικόνας, στις όποιες θα παριστάνεται συμπληρωτικό σαν τον 'Άγιο 'Αντόνιο, με γλυκό χαμόγελο και φωτιστένο γέλιο από το κεφάλι :

Οι άπογραφάρι, είνε άνθρωποι με καλή θέληση και θα τον διοφρήσουν. Έπειτα, θάρρη ή νέα φιλολογία να διοφρήση τα λάθη της παλιάς. Γιατί ή παλιά φιλολογία του έγκρατο τον άναβαλλόμενον Πουητά με μηδιστορογράφου, εκκλησιαστικού οητόρες και άνογραφάρι, πατέρες της 'Εκκλησίας και άπλού συλαξαστάι, τον έσοτόσαν με όλα τα επίθετα του άναθέματος. 'Αν τρωσθήρηκα ποτέ προδότης στον κόσμο τουτό, άναμνήθωλοσ ο 'Ισχαριώτης έπαθε τις άγριότερες ποινές. Τόν κινηρήσ ο θρόνος, τό τροπάριο, ο μύθος, ο στίχος, ή παροιμία, όλες ή εκδηλώσεις της όργης και της περιφρονήσεως. 'Όταν οι λογαράρι της 'Αναγεννήσεως ήθελαν να έξανακίσουν το Μυστικό Λείψαν, έπήγανωσαν στα κάταργα για να βρουν μέσα στους διαφροσύς κατοικήοντες το μοντέλο τους για τον 'Ιουδα... 'Ο Ρωμανός έννοιασ όλες τις φράσεις, είδε όλους τους δολοφόνους, για να καταλήξη ο' ένωσ άλήτη της Ρώμης. 'Ακόμη και σήμερα, στην 'Ελλάδα, ή μητρώς, όταν φέρνουν τα παιδιά τους μπροστά σε εικόνας, όπου άνογραφάρισ βρίσκεται 'Ισχαριώτης και ο άποδοπιστατικός μαθητής, τους λένε στ' αλήτη : — Πρόδότης, παιδί μου, να μη φιλήσης το 'Ιουδα... — Έτσι, ο μικρός χριστιανός μαθαίνει να περιφρονη τον άνθρωπο με τ' άταρχα γένεια και τα αματωδή μάτια...

'Ιουδ τώρα τί λέει μια λαϊκή παροιμία, της Λευκόδας, για το θάνατο του κακού μαθητή :

«Ο 'Ιουδας, έφροντας πως ήταν άδύνατο να συχωρηθεί με τα δάκρυα, σαν που έκανε ο Πέτρος, έπαρξάρισε με φορονητή (σαν που τόκαμε κούλας, και κρηματίσθηκε σε μια σκαιά μονάχος του), για να βρεθεί στην Κόλαση. κ' έτσι, μαζί με τους άλλους, να λενταρωθή και κείνος, όντας ήθελε κατεβή ο Χριστός στον 'Αδην. Η σκαιά όμοσ ελόρησε κ' έμεινε έδωκε μωροφροναμένους, και δεν έξεφρόρη, παρά σάντας ο Χριστός άνοστήρησε.»

***

'Αλλ' ο ταλαίπωρος 'Ισχαριώτης, μέχρι που όλίγων έτών, τραβήσε κ' άλλα βάσανα στην 'Ελλάδα. Σε πολλές ελαρχίες, οι έπίτροποι των εκκλησιών έφτενισαν το όμοιακό του από άγρια —σαν είδος άντροείκλου του Ποσειδάου — και τό έκαμαν την Κυριακή του Θεωα, μπροστά σε δολόλογο το κενσεθές εκκλησιαστικόν...

Θεωμάς, ήμουν μικρό παιδί, όταν παρεφρήκα σ' ένα τέτοιο θέαμα θερηκενικό φακωπιστό, στο Λαίριο : Οι έπίτροποι της 'Αρίας Παρρακωής είχαν έγκαίρος έτοιμάσει το 'Ιουδα τους, παραγενεμένο με άγρια και τρακατωθές, ντυμένο με κατορηπορήσαν φράζα και ψηλό καπέλο —θέμα κομωκωτάτο...

Έτσι, τον έφρομασαν από το κωμικαριό και άρχισαν από το Σαββατόβραδο να χριστούν τις καρδιάς. Το άλόγεμα της Κυριακής έλο το Λαίριο βροκόμενος στο ποδάρι. 'Η πλατεία της εκκλησίας ήταν γεμάτη κόσμο. Οι έπίτροποι με τις λαυκάδες τους, οι παπάδες με τ' άμια, οι νοικοκυραίοι με τά κρηπιαία τους, είχαν περικιλώσει σε άνοχο κούλο το κρηματισμένο ψηλά άντροείκλο... 'Ηταν και διάφοροι ξένοι, Γάλλο μηχανικοί και ύπάλληλοι της 'Εταρείας των μεταλλοφρησών, παραξενεύόμενοι για το θέαμα. Στο πλήθος έπαρξάρισε κάποιος ξέφανς... Τέλος, οι έπίτροποι έδωσαν το σύνθημα ν' άρχισή το περίεργο αυτό όπο—ατά—αέ, που θύμισε λίγη 'Ιερή 'Εξέτασι. Τότε, ένας βροκωφός κατενίσκος — που είχε οφεί με τό καινού του, φορημένο κρημιάτο, από τα Βάτικα — έπληρώσε τους έπαρξάριους κ' έφρηξε ένα φράξ νατοκίον στο δίσκο της εκκλησίας, σημείο ότι 'ήρθεθε την άδεια να βάλη στο άντροείκλο φωτιά...

Το προνομίο του δόθηκε. 'Ο Βατικώτης, με τη βροζα και το τρωλοστό γέσι, έβγαλε μια μαροβροκωτιστή κωμικάρη, έπληρώσε το άντροείκλο κ' έπαρξάρισε στο στήθος του. Τ' άγρια έπλησαν φωτιά, ή τρακατωθές έσκαζαν, το άντροείκλο έκαλωθή από φλόγες και σε λίγα λεπτά γίνηκε σάχνη. 'Ο κόσμος αλάλαξε από άγρια χαρά, ή καινάρες χριστούσαν με ματιά, και οι παριστάμενοι ξένοι έλεγαν ο ένας στον άλλο :

— Σ' έτ άπιστά !

Το έθιμο ήτανε παλαιό : είχε ριζωθεί και στις συνήθειες του λαού. Βρέθηκε όμως ένας θαρραλέος πομνησάρχης να το καταρρήση : ο δειμνηστος Μητροπολίτης 'Αθηνών Προκόπος. 'Ηταν ή πρώτη σημαδιακή εκδήλωσις για τον άναξιστοβόλο 'Ιουδα. Κανείς όμως δεν θα φαντάζονταν ότι ή χριστιανική συμπλήθεις για τον 'Ισχαριώτη θα έφταναν κάποτε στο βαθμό να τον άνδριαντοφρήσουν — έστω και στη μελοδραματική Ρωσία.

ΣΤ. Δ.

ΓΑΛΑΝΟΜΜΑΤΑ

Γαλανομματα, σαν οι δω λές (πας γυρω το ματι σε συννεφολαμα πουλια μες σε γαλαζα πλάτη Μα έγω που πολυ δισκολα (στα ματια αυτα παιδα, τα βλέπω και στο μιστικό το (φως τους ταξιδιού).

ΑΛ. ΦΩΤΙΑΔΗΣ